

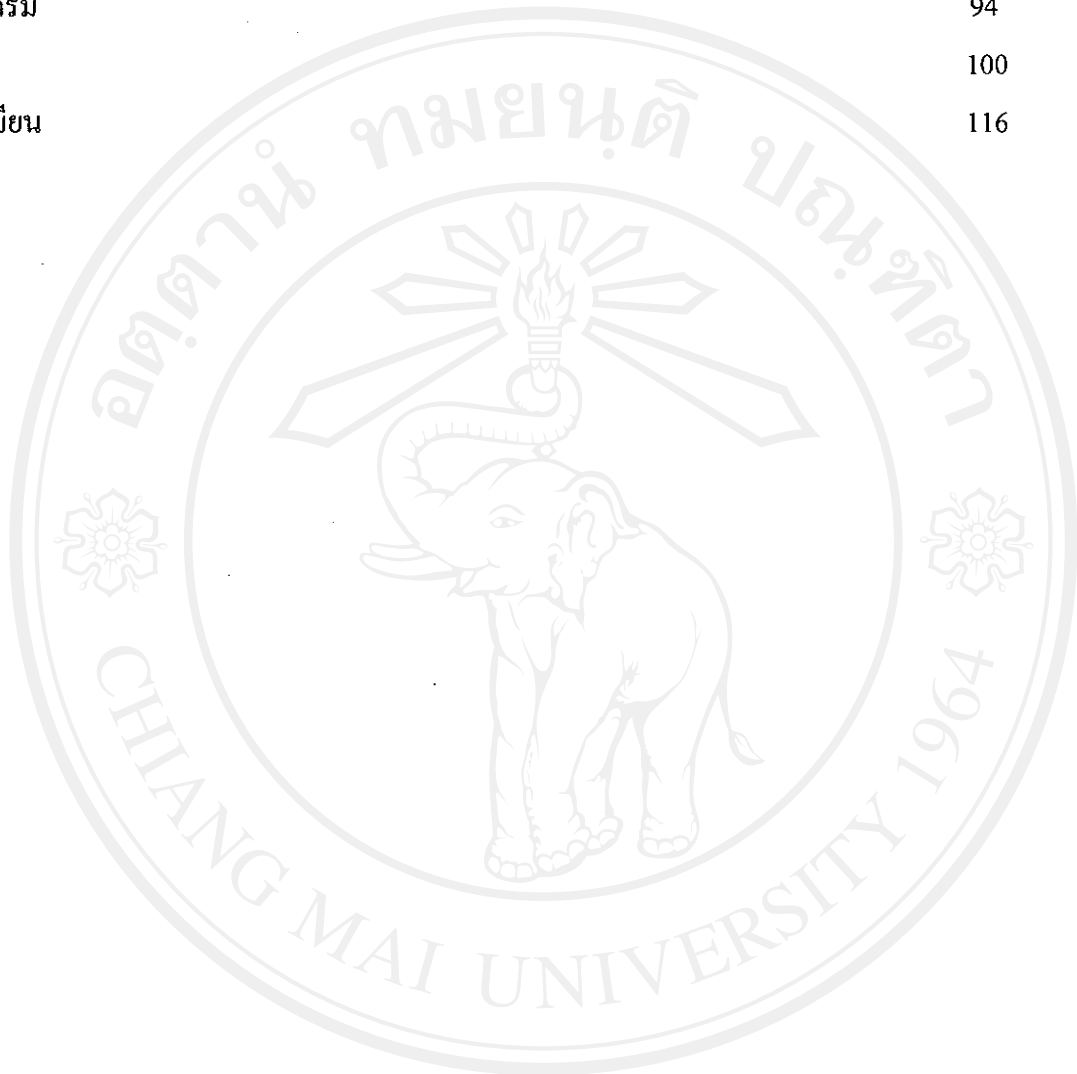
สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	3
บทที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สถานการณ์การผลิต และการส่งออกมะม่วง	4
2.2 ระบบการผลิตมะม่วงแก้วในเขตภาคเหนือตอนบน	5
2.3 พันธุ์มะม่วงอุตสาหกรรมแปรรูป	5
2.4 พื้นที่ปลูก และแหล่งผลิตมะม่วงแก้ววัดตุติบ	7
2.5 คุณภาพมะม่วงแก้ววัดตุติบกับการปฏิบัติของเกษตรกร	8
2.5.1 การจัดการพื้นที่สวน	9
2.5.2 การตัดแต่งกิ่ง	9
2.5.3 การจัดการธาตุอาหารในดิน	9
2.5.4 การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	10
2.5.5 ปัญหาจากพื้นที่ปลูกมะม่วงแก้วในภาคเหนือตอนบน	10
2.5.6 การผลิตผล และการห่อผล	11
2.6 ดัชนีการเก็บเกี่ยวมะม่วง	12
2.7 การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	13
2.8 คุณภาพของมะม่วงแก้ววัดตุติบเพื่อการแปรรูป	13

2.9 ลักษณะและคุณสมบัติมะม่วงแก้วเพื่อการแปรรูป	15
2.10 ตลาดมะม่วงแก้ว	17
2.11 การรับซื้อ การประเมินราคา และการกำหนดราคาโดยโรงงานแปรรูป	17
2.12 ผลกระทบที่มีมะม่วงแปรรูป	18
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
3.1 การสำรวจโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วงแก้ว	20
3.2 การประเมินคุณภาพวัตถุดิบหน้าโรงงาน	24
3.2.1 พื้นที่ศึกษา	24
3.2.2 ติดตามการขนส่ง การตรวจสอบ และการคัดเลือกวัตถุดิบ	24
3.2.3 การวัดคุณภาพมะม่วงแก้ว	25
3.3 การสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงแก้ว	26
3.4 การประชุมวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม 3 ฝ่าย	26
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	28
3.6 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย	28
บทที่ 4 คุณลักษณะมะม่วงแก้วที่โรงงานแปรรูปต้องการ	
4.1 วัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วง	29
4.1.1 มะม่วงแก้ววัตถุดิบสำหรับการแปรรูปในเขตภาคเหนือตอนบน	29
4.1.2 คุณสมบัติมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่โรงงานแปรรูปในเขตภาคเหนือตอนบนต้องการ	30
4.1.3 การตรวจสอบ และคัดเลือกมะม่วงแก้ววัตถุดิบ	33
4.1.4 ลักษณะความเสียหายของมะม่วงแก้ววัตถุดิบก่อนและหลังการแปรรูป	33
4.1.5 ผลกระทบที่มีมะม่วงแก้วที่แปรรูปในเขตภาคเหนือตอนบน	35
4.1.6 แหล่งที่มาของมะม่วงแก้ววัตถุดิบ และช่วงเวลาการรับซื้อ	36
4.2 เทคโนโลยีการผลิตมะม่วงแปรรูป	39
4.2.1 ปัญหาด้านการผลิตของโรงงานแปรรูปมะม่วงแก้ว	39
4.2.2 กิจกรรมคุณภาพ และการรับรองคุณภาพของโรงงาน	40
4.3 ผลกระทบที่มีมะม่วงแก้วแปรรูปของโรงงาน	43
4.3.1 ความสามารถในการแปรรูปมะม่วงแก้วของโรงงาน	43
4.3.2 การเพิ่มผลผลิตที่มีมะม่วงแก้วแปรรูปชนิดใหม่	44

4.3.3	โอกาสในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มะม่วงแก้วแปรรูป	45
4.3.4	ตลาดผลิตภัณฑ์มะม่วงแก้วแปรรูป	45
4.4	ปัญหา และอุปสรรคของโรงงานแปรรูปมะม่วงแก้วในเขตภาคเหนือตอนบน	46
4.5	เกณฑ์ และตัวชี้วัด ในการคัดเลือกมะม่วงแก้วเพื่อการแปรรูป	47
บทที่ 5	การทำสวนมะม่วงของเกษตรกร	
5.1	ลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้ผลิตมะม่วงแก้ววัดตุคิบ	50
5.2	กระบวนการผลิตมะม่วงแก้วของเกษตรกร	52
5.2.1	พันธุ์มะม่วงแก้ว และการปลูก	52
5.2.2	การให้น้ำ และการควบคุมวัชพืช	53
5.2.3	การจัดการธาตุอาหาร	56
5.2.4	การจัดการศัตรูมะม่วงแก้ว	58
5.2.5	การติดตามผลมะม่วงแก้ว และความพึงพอใจในการปฏิบัติดูแลรักษาสวน	59
5.3	การเก็บเกี่ยว คุณภาพ การตลาด และราคารับซื้อ-จำหน่ายมะม่วงแก้ววัดตุคิบ	61
5.3.1	การเก็บเกี่ยว	61
5.3.2	ข้อบ่งชี้การเก็บเกี่ยวของเกษตรกร และระยะเก็บเกี่ยวมะม่วงแก้ว	61
5.3.3	ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว และการแยกขนาดมะม่วง	61
5.3.4	ผลผลิต และรายได้จากการทำสวนมะม่วงแก้ว	64
5.3.5	ตลาดมะม่วงแก้ว	65
5.3.6	การลำเลียงมะม่วงส่งโรงงาน	66
5.3.7	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะม่วงแก้ว	66
บทที่ 6	การจัดการมะม่วงแก้ววัดตุคิบก่อนการแปรรูป	
6.1	แหล่งที่มา ช่วงเวลา และการขนส่งมะม่วงแก้ววัดตุคิบ	69
6.2	การจัดการมะม่วงแก้ววัดตุคิบก่อนการแปรรูป	70
6.3	การบ่มมะม่วงของ โรงงาน	75
6.4	ลักษณะผลไม่พึงประสงค์ของมะม่วงแก้ววัดตุคิบที่หน้าโรงงาน	76
6.5	คุณภาพผลเชิงคุณภาพ	80

บทที่ 7 แนวทางการเพิ่มคุณภาพมะม่วงแก้ววັตุคิย	83
บทที่ 8 สรุปและข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	100
ประวัติผู้เขียน	116

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	พื้นที่ให้ผลผลิต พื้นที่ยังไม่ให้ผลผลิต ผลผลิตทั้งหมด ของมะม่วงแก้วในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ปี พ.ศ. 2546	8
2	ลักษณะและคุณสมบัติของมะม่วงแก้ว ที่เป็นความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปในภาคเหนือตอนบน	15
3	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะม่วงแก้วดิบ และมะม่วงแก้วสุกในประเทศไทย	19
4	รายชื่อ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วงแก้ว 14 แห่ง ที่ตั้งในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน	22
5	วิธีตรวจวัดคุณภาพภายนอกมะม่วงแก้ววัตถุดิบของโรงงานแปรรูปในเขตภาคเหนือตอนบน	26
6	ปริมาณการรับซื้อมะม่วงแก้ววัตถุดิบทั้งหมด 14 โรงงาน ในปี พ.ศ. 2544-2545	29
7	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อคุณสมบัติมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่ความต้องการตามลำดับ	31
8	คุณสมบัติมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่ความต้องการเน้นเป็นพิเศษในแต่ละผลิตภัณฑ์	31
9	วิธีการตรวจสอบคัดเลือกมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่โรงงานแปรรูปนำมาใช้ก่อนที่รับซื้อ	34
10	ลักษณะความเสียหายของมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่ตรวจพบก่อนการแปรรูป	34
11	ลักษณะความเสียหายที่พบบ่อยครั้งที่สุดหลังการแปรรูปในแต่ละผลิตภัณฑ์	34
12	ผลิตภัณฑ์มะม่วงแก้วที่นิยมแปรรูปโดยโรงงานในเขตภาคเหนือตอนบน	35
13	แหล่งที่มาของมะม่วงแก้ววัตถุดิบของ โรงงานแปรรูปในเขตภาคเหนือตอนบน	37
14	จังหวัดแหล่งที่มาของมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วงในเขตภาคเหนือตอนบน	37
15	ปัญหาด้านเทคโนโลยีการผลิตของ โรงงานในแต่ละผลิตภัณฑ์แปรรูป	39
16	กิจกรรมเพื่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และมาตรฐานของ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งประเด็น และสัมฤทธิ์ผลเป้าหมาย	42
17	กิจกรรมเพื่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และมาตรฐานของ โรงงานที่อุตสาหกรรมการแปรรูปมะม่วงในเขตภาคเหนือตอนบนนำมาปฏิบัติ	43
18	กลุ่มโรงงานแปรรูปมะม่วงแก้ว จำแนกตามความสามารถในการผลิต	44

19	ความเห็นต่อการเพิ่มผลิตภัณฑ์มะม่วงแก้วแปรรูปชนิดใหม่ของโรงงานแปรรูป ในเขตภาคเหนือตอนบน	44
20	โอกาสในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มะม่วงแก้วแปรรูปของโรงงานอุตสาหกรรม แปรรูปในเขตภาคเหนือตอนบน	45
21	ตลาดของผลิตภัณฑ์มะม่วงแก้วจากโรงงานในเขตภาคเหนือตอนบน	46
22	ปัญหาและแนวทางแก้ไขของโรงงานแปรรูปมะม่วงแก้วขนาดต่างๆ ในเขตภาค เหนือตอนบน	47
23	อันดับความต้องการชีวิตคุณภาพของโรงงานแปรรูปมะม่วงแก้วในเขตภาคเหนือ ตอนบน	48
24	พื้นที่ถือครอง การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ และรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง แก้วในเขตภาคเหนือตอนบน	51
25	วิธีปฏิบัติในการทำสวนมะม่วงแก้วของเกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนบนในปี พ.ศ. 2545	54
26	การให้ปุ๋ยแก่มะม่วงแก้วของเกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนบน	57
27	การควบคุม โรคและแมลงศัตรูพืชในมะม่วงแก้วของเกษตรกรในเขตภาคเหนือ ตอนบน	60
28	การคิดผล และความพึงพอใจในการทำสวนมะม่วงแก้วของเกษตรกร ในเขตภาค เหนือตอนบน	60
29	การเก็บเกี่ยวมะม่วงแก้วของเกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนบน	63
30	การแบ่งเกรดมะม่วงแก้วของ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วงแก้ว	64
31	การจัดเกรด การจำหน่าย และปลายทางของมะม่วงแก้ววัตถุดิบ	65
32	แหล่งที่มาและระยะเวลาเข้าสู่โรงงานของมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่ใช้ในโรงงาน แปรรูปภาคเหนือตอนบน ปี พ.ศ. 2546	69
33	ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของผลมะม่วงแก้ววัตถุดิบที่ตรวจพบในเบื้องต้นหน้าโรงงาน	77
34	ข้อมูลเชิงคุณภาพของมะม่วงแก้ววัตถุดิบในผลที่แก่จัดหน้าโรงงาน	82
35	กระบวนการผลิต ปัญหาด้านคุณภาพของมะม่วงแก้ววัตถุดิบ และแนวทางการแก้ไข ในส่วนของเกษตรกรเขตภาคเหนือตอนบน	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	17
2	21
3	22
4	27
5	36
6	38
7	57
8	62
9	67
10	68
11	71
12	73
13	74
14	75
15	78
16	78
17	78
18	79
19	79

20	ลักษณะผลผลิตปกติของมะม่วงแก้ววัดตุติบที่ตรวจพบหน้าโรงงาน	79
21	การตรวจสอบความสด โดยดูจากน้ำยางหลังเด็ดก้านผลของมะม่วงแก้ววัดตุติบ ที่หน้าโรงงาน	80
22	แนวทางการเพิ่มคุณภาพมะม่วงแก้ววัดตุติบคุณภาพสูงเพื่ออาหารปลอดภัย	83

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved